

13.11.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Vaalitulos ja ilmastonmuutos

Kirjoittaja Mikko Sinersalo työskentelee Fivan Vakuutusvalvonnassa riskiasiantuntijana ja on laajalti mukana kestävän rahoituksen sääntelyhankkeissa.

Nyt kun vuoden tärkeimmät vaalit on kirjavien vaiheiden jälkeen saatu vihdoinkin maaliin, on hyvä hetki pohtia, miten Yhdysvaltojen presidentin vaihtuminen vaikuttaa ilmastonmuutoksen vastaiseen taisteluun. Kuten kaikki varmasti muistavat, Donald Trumpin ensimmäisiä päätöksiä tuoreena presidenttinä oli irrottaa maa Pariisiin ilmastopöytäkirjasta. Poliittisista ja juridisista kiemuroista johtuen lähtö viivästyi liki neljällä vuodella, ja tuli lopullisesti voimaan vasta viime viikolla. Tismalleen samana päivänä silloinen presidenttiehdokas, ja nyt vaalit voittanut Joe Biden kuitenkin twiittasi, että hänen valtaannousunsa myötä Yhdysvallat liittyy takaisin sopimukseen. Mitä merkitystä tällä edes takaisin veivaamisella on ilmastonmuutokselle, ja ennen kaikkea taloudelle?

Pariisin ilmastopöytäkirja tuli voimaan vuonna 2016, ja sen tavoite on pitää maapallon keskilämpötilan nousu selvästi alle kahdessa asteessa esiteolliseen aikaan verrattuna. Sopimus on voimassa toistaiseksi, ja allekirjoittajien on pyrittävä kasvihuonekaasuja merkittävästi rajoittaviin toimiin. Sopimuksessa on myös ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyviä tavoitteita sekä hankkeen rahoitusta käsitteleviä kohtia. Jokaisella maalla on mahdollisuus määrittellä itse konkreettiset päästövähennystavoitteet ja niihin liittyvät poliittiset toimet.

Joe Biden
@JoeBiden

Today, the Trump Administration officially left the Paris Climate Agreement. And in exactly 77 days, a Biden Administration will rejoin it.

ABC News @ABC · 4d

The U.S. has officially left the Paris Agreement, three years after Pres. Trump announced he would leave the international climate change forum.
abcn.ws/2I2fMKq

3:18 · 05 Nov 20 · [Twitter Web App](#)

94,1K Retweets 16,8K Quote Tweets 773K Likes

Yhdysvaltojen irtautumisen todelliset seuraukset

Todelliset vaikutukset Trumpin päätöksestä eivät olleet lainkaan niin voimakkaita kuin äkkiseltään olisi voinut kuvitella. Monet USA:n osavaltiot, kuten maailman viidenneksi suurin talousalue Kalifornia, ilmoittivat sitoutuvan Pariisin sopimuksen tavoitteisiin, vaikka liittovaltio siitä irtautuisikin. Samoin useat suuryritykset kertoivat jatkavansa aktiivisia päästövähennystoimia, valtion virallisesta linjauksesta huolimatta. Toisaalta, liittovaltion tuki ilmastonmuutoksen vastaisille hankkeille ja tutkimuksille olisi varmasti kuihtunut. Kyseenalaista myös on, kuinka pitkään osavaltiotason päätökset olisivat voineet olla ristiriidassa maan virallisen politiikan kanssa.

13.11.2020
SP/FIVA-EI RAJOITETTU
Julkinen

Talouden kannalta Yhdysvaltojen irtautuminen sopimuksesta lisäsi poliittista ja lainsäädännöllistä epävarmuutta. Kuten jokainen rahoituksen oppikirjan joskus avannut tietää, epävarmuus on sijoittajille yhtä kuin riski. Mitä enemmän osavaltiot ja liittovaltio olisivat vetäneet köyttä eri suuntiin, sitä suuremmaksi epävarmuus tulevasta kehityksestä olisi kasvanut, ja riskit sen mukana. Rahoituksessa kasvanut riski automaattisesti nostaa investointihankkeille asetettavia tuottovaateita, jolloin moni ilmastonmuutoksen vastainen hanke olisi voinut jäädä toteutumatta. Siksi Bidenin tuore twiitti on niin huojentava tieto kestävän rahoituksen parissa työskenteleville, ja laajemmassa mittakaavassa meille kaikille.

Kiina ehti ensin

Vielä viime vuonna näytti siltä, että EU olisi ollut jäämässä hieman yksin kunnianhimoisen ilmasto-
politiikan kanssa. Maaliskuussa 2018 julkaistu komission kestävän rahoituksen toimintasuunnitelma asetti ilmastonmuutoksen vastaiset tavoitteet ennätyskalliseksi korkealle. Valitettavasti samaan aikaan nousi epäilyksiä Kiinan ilmastotoimien tulevaisuudesta, joita Trumpin päätös vain pahensi. Vaikka kuinka hokisi, että ilmastonmuutoksen kohdalla jokaisen panos ratkaisee, tosiasia kuitenkin on, että Yhdysvallat ja Kiina käytännössä ratkaisevat tulevan kehityksen suunnan.

EU:n osuus globaaleista kasvihuonekaasupäästöistä on 9,1 prosenttia, Suomen aiheuttamia päästöjä lienee tässä kohtaa turha edes mainita. Tämä on selvästi vähemmän kuin Kiinan (24,3 % globaaleista päästöistä) ja Yhdysvaltojen (13,4 %) aiheuttamat päästöt. Eli EU:n tekemät päästövähennykset eivät parhaimmillaankaan voisi yksin kääntää globaalia kehitystä. Juuri siksi tästä koronan monin tavoin pilaamasta vuodesta onkin tulossa ilmastonmuutoksen vastaisen toimien kannalta erinomaisen hyvä vuosi.

Kiinan presidentti Xi Jinping ilmoitti syyskuussa maan pyrkivän hiilineutraaliksi vuoteen 2060 mennessä. Ilmoitus ei sisältänyt konkreettisia toimia, mutta niitä voitaneen odottaa ensi maaliskuussa seuraavan viisivuotissuunnitelman julkaisun yhteydessä. Oletettavasti maan energiateollisuutta vahvasti hallitsevan hiilivoiman osuus tulee merkittävästi pienemään, samalla kun puhdasta energiaa tuottaviin investointeihin kanavoidaan valtavat määrät rahaa: erään arvion¹ mukaan vuoteen 2050 tähtäävä hiilineutraalustavoite edellyttäisi 5,5 biljoonan dollarin kokonaisinvestointeja. Kiinan päästövähennystavoite ei siis pelkästään vaikuta ilmastonmuutokseen, vaan myös kestävän rahoituksen ja puhtaamman finanssisektorin tulevaisuuteen. Kiinan ja Yhdysvaltojen päästölinjaukset palauttavat globaalien päästövähennystoimien uskottavuuden.

Finanssisektorille siis hyviä uutisia

Olen kirjoittanut tämän vuoden blogisarjassa paljon siirtymäriskeistä, eli ilmastonmuutoksen finanssisektorille aiheuttamista epävarmuuksista. Yksi tällainen siirtymäriski on, kuinka nopeasti ja laajalti talouden rakenne tulee nimenomaan globaalilla tasolla muuttumaan kestäväan suuntaan. Tilanne, jossa EU kävisi yksinäistä taistoaan ilmastonmuutosta vastaan suurimpien saastuttajamaiden ainakin osittain luistaessa vastuustaan, olisi lisännyt tätä siirtymäriskiä melkoisesti. Kun sekä Kiina että Yhdysvallat nyt sitoutuvat konkreettisiin ja ennen kaikkea ennustettaviin ilmastotoimiin, talouden epävarmuus pienenee. Samalla myös sijoittajien vihreitä hankkeita kohtaan arvioima riski madaltuu. Pienempi riski tarkoittaa kääntäen pienempää tuottovaadetta, jolloin yhä useampi puhdasta energiaa kehittävä hanke saa helpommin rahoitusta. Jos tilanne nyt aidosti selkiytyy, helpottuu vihreän rahoituksen valtavirtaistuminen kummasti.

¹ [Bloomberg Green: China Vows Carbon Neutrality by 2060 in Major Climate Pledge.](#)